LIET. BIBLIOGR. TARNYBOS DOVANA

LAIKAS

Nr. 306 XV M.

"EL TIEMPO"
Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual Nr. 689.755

CORREO ARGENTINO CASA CENTRAL
Franqueo Pagado
Concesión Nº 4289
Tarifa Reducida
Concesión Nº 4015

PERIODICO QUINCENAL LITUANO — 30 DE AGOSTO DE 1962

TAUTOS EGZISTENCIJA

Tautos Šventės apmąstymas

Tauta paprastai vadiname bendruomenės vienetą, gyvenantį vienoje aprėštoje vietoje, turintį savo kalbą, savo kultūrą, savo papročius, skirtingus nuo kitų kaimynų.

Jei tauta dėl kurių nors priežąščių yra praradusi savo nepriklausomybę, neturi savo vyriausybės, bet nėra praradusi savo pagrindinių tautos principų: kalbos, savos kultūros, savo papročių, bei tikybos, sakome, kad tauta *egzistuoja*. Tautos, kurios neturi savo nepriklausomybės ir vyriausybės yra skaitomos *pavergtomis tautomis*, kurių tarpe randasi dabar ir mūsų tauta. Tačiau, jei tos tautos toliau kovoja dėl tautybės išlaikymo ir dėl laisvės atgavimo, jos nėra nustojusios savo egzistencijos.

Lietuvių tautos epopėja

Lietuvių tauta savo egzistencijos aukščiausį gyvavimo laipsnį buvo pasiekusi Vytauto Didžiojo valdymo laikotarpyje. Vytauto Didž. asmenybėje buvo įkūnytos visos savybės didžio tautos vado: didis patriotas, gabus politikas, sumanus diplomatas, išmintingas valdovas, narsus karo vadas, valdytojo genijus, pripažintas netik savos tautos bet ir visame anuometiniame pasaulyje.

Tas didysis genijus turi būti pavyzdys ir visai tautai, kaip jis dirbo, kovojo ir gyveno vien savai tautai. Būdamas toks didis ir gabus viduramžių valdovas, jis galėjo išgelbėti lietuvių tautą nuo pavojų ir ją iškelti į jos galybės viršūnes. Atpalaidavęs Lietuvą nuo lenkų pinklių, jis sutriuškino kryžiuočių ordeną vakaruose ir totorių ordas rytuose. Jis išplėtė Lietuvos ribas nuo Baltijos iki Juodosios jūros.

Lietuvos saulėlydis

Vytautui mirus, Lietuvos galybė vis mažėjo ir silpnėjo. Praslinkus virš šimto metų, Lietuva pateko į lenkų globą, o dar po dviejų šimtų metų abi su Lenkija pateko į rusų vergiją. *"Šis tragiškas likimas ištiko lietuvių tautą"*, kaip teigia prof. St. Šalkauskis savo knygoje *Ateitininkų Ideologija*, — *"kad buvo stoka tautinės lietuvių kultūros. Lietuvių tauta prisikėlė iš numirusių, bet tik tada, kai atgimė tautiškai ir ėmė kurti savo tautinę kulūtrą."*

Rusų carai lietuvių tautą išlaikė 123 metus savo okupacinėje priespaudoje ir negalėjo lietuvių tautos surusinti. Prieš visas carų daromas represijas, lietuviai atlaikė ir nesuklūpo. Kas padarė lietuvių tautą tokią atsparią? Tai buvo tautinė lietuvių *samonė*, kuri buvo palaikoma gyva lietuvių kalba, jungiančia vieną kartą su kita ir perduodama tautos dvasinį tęstinumą.

Egzistencinė tautos kova

Rusai todėl ir uždraudė spausdinti lietuvišką žodį, uždraudė lietuviškas mokyklas. Prieš šią represiją lietuvių tauta atsistojo visu savo ūgiu pasipriešinti: išėjo su milžinu dvikovon — uždraudus lietuviškas mokyklas, lietuvės motinos prie ratelių mokino vaikus lietuviškai rašyti ir skaityti. Visi didieji mūsų tautos vyrai yra išėję šią tikrąją "vargo mokyklą" prie motinos ratelio.

Uždraudus lietuvišką spaudą, knygos ir laikraščiai buvo spausdinami Prūsuose. Teko slaptai lietuvišką spaudą per sieną gabenti ir dar slapčiau ją po Lietuvą platinti. Bet nei Sibiro šalčiai, nei kalėjimai neatbaidė lietuvio: vienam žuvus, dešimtis kitų stojo darban. Tautos egzistencija kiekvieną lietuvį įpareigojo stoti žubūtinėn kovon už tautos gyvybę.

Caro valdžia matydama, kad spaudos uždraudimu nieko nelaimės, ėmė uždarinėti katalikų bažnyčias, vienuolynus, tuos lietuviškos rezistencijos centrus, bet ir čia patys lietuviai stojo atviron kovon. Štai Kražiuose per skerdynės nukentėjo daug lietuvių: buvo daug užmuštų, sužeistų, išniekintų moterų, suimtų vyrų ir išveštų į Sibirą. Po metų laiko panašus įvykis atsitiko Kenstaičiuose, netoli Telšių. Kunigas išvykdamas paliko išstatytą Šv. Sakramentą, o žmonės per 10 dienų susirinkę meldėsi, bet pamokyti Kražių skerdynių nesipriešino, todėl aukų nedaug tebuvo, bet bažnyčia liko uždaryta.

Caro buvo suplanuota uždaryti visas katalikų bažnyčias ir vienuolynus, kad žmonės pradėtų eiti į rusų cerkves ir pasidarytų provoslavai. Bet caras pamatė, kad jo būta apsirikta. Jis nemanė, kad lietuviai už savo bažnyčias iki kraujo kovotų. Todėl negalėdamas pakęsti pasaulinės gėdos, pakeitė savo nusistatymą dėl bažnyčių uždarymo, nes pamatė, kad nepajėgs lietuvius suvaryti į cerkves.

Kartu su tautine sąmone pakilo ir tautinė *savigarba:* gimnazijoje mokiniai pradėjo atsisakyti kalbėti maldas rusiškai, nors visi gerai žinojo, kad už tai bus išmesti iš gimnazijos be teisės ir užtarymo. *Kun. Adomas Jakštas* (Dambrauskas) caro šventėje lietuvius katalikus mokinius nusivedė nė į cerkvę — kaip buvo įsakyta, — bet į kat. bažnyčią. Už tai jis buvo ištremtas 6 metams į Rusijos gilumą, o grįžęs neturėjo pastovios vietos, lyg koks didžiausias prasikaltėlis.

Kova buvo laimėta

Tautos vedama kova prieš caro užmačias buvo garbingai laimėta: spaudai buvo grąžinta laisvė (1904 m.) leista steigti kultūrines draugijas, o tas teigiamai atsiliepė į tautinės kultūros pakilimą.

Po I-jo pas. karo Lietuvai atgavus nepriklausomybę, teko dar kurį laiką kovoti su agresyviais kaimynais: lenkais, rusais ir vokiečiais. Tačiau lietuviai suprato momento svarbą ir savanoriais stojo į kariuomenę, apgynė tėvų žemę. Tik tuomet buvo galima eiti prie kurybinio darbo: sukurti savo lietuvišką kultūrą, kuri pradėjo visu spartumu augti ir žydėti: atsirado didžiulis tinklas mokyklų, gimnazijų, įsisteigė Universitetas, Žemės Ūkio Akademija, Meno Mokykla, Muzikos Mokykla, įvairios kitos profesinės mokyklos, teatrai, baletas, opera, tai vis židiniai, kurie buvo kultūros ugdytojai, kurie kultūrino visą kraštą.

Antroji naktis

Tačiau tik 22 metus buvo lemta laisvai kurti ir gyventi, nes rusų komunizmas, sulaužęs visas taikos sutartis 1940 metais jėga užėmė visą kraštą ir uždėjo negirdėtos vergijos naštą. Kartu su politine nelaisve, buvo uždėtas ir kultūrinis išprievartavimas: kas lietuviška paniekinta ir brukama, kas maskoliška ir svetima.

Nors ir didelė priespauda uždėta lietuvių tautai, tačiau ji tautos sąmonės ir gyvastingumo nepajėgė palaužti. Tai įrodo pasipriešinimai, įvykę po karo partizanų kovose ir toje tylioje visos tautos rezistencijoje, nepasiduoti sukomunistinti ir surusinti.

Tačiau šioje kovoje daugiau aktyvumo turi parodyti laisvajame pasaulyje esantįs lietuviais visos lietuviškos institucijos, draugijos, organizacijos ir spauda, įsijungdami į vieną galingą tautos frontą už jos nepriklausomybės atgavimą, klebenant į pasaulio laisvųjų kraštų vyriausybių duris, prašant pagalbos ir užtarymo.

Taip pat ir mes visi lietuviai be partijų ir pažiūrų skirtumų visi kartu turime remti lietuviškos kultūros išlaikymą tremtyje, remti tas institucijas ir mokyklas, kuriose jaunimas mokosi ir auklėjasi, ruošdamasis ateičiai.

Tiesa, teisingumas visada laimi. Bet mums patiems reikia savo darbu ir auka prisidėti, kad toji kova būtų greičiau pasaulyje laimėta. Tik tuomet istorikai galės įrašyti, kad lietuvių tauta nors ir maža, bet egzistuoja, nes ji kovoja.

Vox

MIRĖ ARKIVYSKUPAS TEOFILIS MATULIONIS

Š. m. rugpiūčio mėn. 20 d. Lietuvoje mirė arkivyskupas Teofilis Matulionis, nusipelnęs kankinio vardą. Užtenks tik trumpai perbėgti jo nuoitą gyvenimo kelią ir patvirtinti, kad jis buvo tikras tikėjimo kankinys ir išpažintojas.

Velionis buvo gimęs 1873 m. liepos 4 d. Kandariškių km. Alantos par. Utenos apskr. Mokėsi Antalieptėje, Daugpilio vid. mokykloje ir Petrapilio kunigų seminarijoje. Kunigu buvo įšventintas 1900 metais ir paskirtas į Bikovos parapiją vikaru. 1910 m. paskirtas Šv. Jėzaus Širdies parapijos klebonu Petrapily. Ten jis pastatė bažnyčią ir pavyzdingai klebonavo. Užėjus bolševikų revoliucijai, jo darbas buvo trukdomas. Kai jis nepasirašė rašto, perduodančio bažnyčią komunistų partijai, 1923 m. kovo 4 d. buvo suareštuotas ir 3 metus kalintas Maskvos kalėjime, paskui atleistas grįžo į savo parapiją.

1928 m. gruodžio mėn. 8 d. popiežius Pijus XI jį paskyrė slaptu raštu Mogilevo arkivyskupijos pagalbininku ir 1929 metų vasario mėnesio 9 dieną buvo slaptai konsekruotas vyskupu. Tų pačių metų lapkričio 24 d. buvo vėl areštuotas ir 11 mėnesių buvo išlaikytas kalėjime; per tą laiką 24 kartus tardytas ir pagaliau nuteistas 10 metų sunkiems darbams ir išveštas į koncentracijos stovyklą — į Solovkų Salas, kur vysk. Matulionis išbuvo 21 mėnesį. Ten teko nežmoniškose sąlygose dirbti prie medžių kirtimo, todėl buvo palaušta sveikata. Po to vėl grąžintas į Petrapilio kalėjimą, kur buvo griežtai laikomas ir visai nusilpęs buvo nugabentas į Maskvos ligoninę. Lietuvos valdžiai prašant buvo su kitais kaliniais iškeistas į bolševikų agentus, suimtus Lietuvoje ir 1933 m. spalio 19 dieną buvo išleistas iš kalėjimo ir per Rygą sugrįžo Lietuvon. Rygos vyskupas išlipančiam vyskupui iš traukinio uždėjo raudoną vyskupo kepuraitę, didžiausiam bolševikų nustebimui.

Po metų laiko, kai sveikata pasitaisė, buvo pakviestas Kunigų Vienybės atvykti Š. Amerikon. 1934 m. spalio mėn. 5 d. išvyko į Jungtines Amerikos Valstybes ir padaręs vizitus apašt. delegatui arkiv. Cicognani, bei Čikagos ir Bostono kardinolams, pradėjo lankyti lietuviškas parapijas, įstaigas, savo pamokslais gaivindamas lietuvių religinę ir tautinę dvasią.

1936 m. nuvyko į Romą pas pop. Pijų XI, kuris broliškai vyskupą pasveikinęs pasakęs: "Garbė lietuvių tautai, kuri davė tokį didvyrį". Viešėdamas Romoje jis buvo apsistojęs pas Tėvus Marijonus ir padėjo organizuoti katalikiškos spaudos parodoje lietuvišką skyrių.

Grįžęs į Kauną vysk. T. Matulionis apsigyveno pas seseris benediktines ir buvo jų kapelionu, kartu padėjo arkivyskupui Skvireckui lankyti parapijas ir teikti sutvirtinimo sakramentą. Nuo 1938 metų buvo paskirtas Kauno metropolijos kurijoje ir bažnytiniame tribunole aukštu pareigūnu, beto buvo kunigų seminarijos nuodemklausis ir vadovavo Lietuvos dvasininkų misijoms remti sąjungai. 1940 m. buvo paskirtas vyriausiu Lietuvos kariuomenės kapelionu.

1943 metais, mirus Kaišedorių vyskupui Kuktai, buvo paskirtas Kaišedorių ordinaru. 1946 metais bolševikų buvo apkaltintas už vyskupišką laišką, skaitytą tikintiesimes, suimtas ir išveštas į kalėjimą. Po 10 metų iškankintas ir palieges buvo sugrąžintas į Lietuvą, bet komunistų valdžia jam neleido valdyti vyskupijos. 1957 m. Kalėdų dieną brdamas Birštono ligoninėje jis pakonsekravo Kaišedorių vyskupijai sau įpėdinį vyskupą, kurį komunistai taip pat uždarė į vieną parapiją.

Paskutiniu laiku vysk. Matulioniui buvo leista apsigyventi šeduvos parapijoje, kur ramiai darbavosi. Šiais metais pop. Jonas XXIII už nuopelnus vysk. T. Matulionį pakėlė į arkivyskupus. Tris kartus komunistų ištremtas ir kalintas, velionis tvirtai laikėsi, sakydamas: "Džiaugiuosi, galėdamas kentėti dėl Kristaus ir Bažnyčios", nusipelnydamas sau tikro išpažinėjo ir kankinio vardą.

Dalyvaukime visi Tautos Šventės minėjime!

Argentinos Lietuvių Bendruomenė ruošia rugsėjo mėn. 9 dieną 1962 metų 12 val. Lietuvių Parapijos salėje

TAUTOS ŠVENTĖS — 8-sios Rugsėjo — VYTAUTO DIDŽIOJO KARŪNAVIMO SUKAKTIES MINĖJIMĄ

1 — *Atidarymas* — Lietuvių Bendruomenės Pirmininkas p. A. Balčiūnas.

2 — *8-aji Rugsėjo* — Lietuvai Išlaisvinti Centro Pirmininkas p. Z. Juknevičius.

3 — *Meno dalis* — Šv. Cecilijos Choras, vad. muziko p. V. Rimavičiaus.

(Mišios Aušros Vartų bažnyčioje bus tą dieną 10 val.)

PAS MUS, ARGENTINOJE

Ar verta lietuviams rodytis su šokiais?

Kartą teko girdėti daug kritikos, kad anksčiau buvę šokėjų ansambliai bei kiti meno vienetai neatlikę savo paskirties. Bet prie šito pasakymo tenka kiek sustoti, panagrinėti, ir paklausti kaip ištikrųjų yra.

Įdomu būtų paklausti to išmintingo tautiečio, kuo jis būtų praskynęs kelią ir atvėręs duris lietuviams į tarptautines šventes? Kada būtų galėjęs, kad ir iškalbingiausias veikėjas užimponuoti tūkstantines minias, kaip atsitiko su lietuvių šokių ansamblio pasirodymu Tarptautiniame Kat. Jaunimo kongrese Buenos Aires mieste prieš dvejus metus, arba Tarptautiniame Šokių Festivalyje, kur lietuviai laimėjo antrą vietą, o kartu sudomino visus ir išgarsino Lietuvos vardą plačiai po visą Argentiną.

Paimkime tiktai paskutinį tautinių šokių ansamblio "Rambyno" pasirodymą Italų klube rugpiūčio mėn. 24 dieną. Šiame šokių festivalyje susirinko ne eiliniai žmonės, kurių tarpe buvo ne vienas meno ir mokslo žmogus iš aukštesnių inteligentijos sluogsnių. Kaip teko girdėti kelis komentarus, kad vien "Rambyniečių" skaitlingas išėjimas su švelnių spalvų margais tautiniais rūbais spalvotų prožektorių šviesoje davė progos susidomėti ir tais jaunuoliais, kurie šiuos rūbus vilkėjo.

Puikiai parinkti charakteringi šokiai, kaip "Sadutė" ir "Malūnas" davė visiškai pilną vaizdą, kurį galėjo kiekvienas susidaryti kartu ir apie tautos menines vertybes, papročius bei tradicijas. Prie viso to pridėti sultingi šokių apibūdinimai, pranešėjo gražus atsiliepimas apie lietuvių koloniją, sudaro mums lietuviams neapmokamą propagandą, kuri būtų kitu keliu sunkiai pasiekiama. Be to žiūrovų teigiamas įvertinimas ir vedėjo pasakyti specialūs padėkos žodžiai daug ką pasako.

Gi po pasirodymo buvusiame jaukiame priėmime jaunimo tarpusavio nuoširdus bendradarbiavimas ruošia kelius ateičiai.

Ne vienas gal iš jų taps vėliau įtakingas valstybės asmuo, su kuriuo jaunystėje užmegzti ryšiai gali turėti daug įtakos į tolimesnį gyvenimą...

Reikėtų kreipti daugiau dėmesio visiems į mūsų jaunimą ir juos paskatinti bei paremti jų kultūringame darbe, juos kiek galint materialiai ir morališkai paremiant, sudarant geresnes veikimo sąlygas, o ne užsiėminėti tuščių žodžių svaidymu.

Garbė Jums, jaunieji Rambyniečiai!

Dalyvis

TRUMPOS ŽINIOS

• Argentinoje kariškiai vėl nerimsta. Laike paskutinių keturių metų buvo net 10 kariškų krizių. Dabartinių nesutikimų auka buvo gaisrininkas Jose Pereira, kuris buvo kariuomenės nušautas vykstant gaisrininkų mašinai gesinti Dock Sud elektros jėgainės. Jėgainė dalinai buvo sunaikinta ir apie du milijonus gyventojų liko be elektros srovės ir vandens.

Bendrai Argentinos gyventojai jau tiek priprato prie kariškių ginčų, kad daugiau jaudinosi dėl suspenduotų futbolo rungtynių, negu dėl kilusių neramumų.

• Buenos Aires miesto savivaldybės sveikatos apsaugos sekretariatas įsteigė skyrių alkoholikų gydymui, kuris randasi Esmeralda 66.

• *Antanas Masliauskas* baigė Buenos Aires provincijos policijos karininkų mokyklą ir laukia paskyrimo. Reikia pažymėti, kad baigė kaipo vienas iš gabesnių mokinių.

• *Julius Bandžius* nusipirko naują Siam di Tella taksimetrą. Jį galima pašaukti telefonu numeriu 207-9741.

• *Edvardas Matulis,* turintis savo įmonę Wilde, daro pažangą. Paskutiniu metu įsigijo naujų mašinų įvairiems geležies tekinimo darbams.

MONTEVIDEO

Po pasaulinio Pax Romana kongreso iki rugpiūčio 7 d. trukusi Tarp. Katalikų Studentų Sąjūdžio konferencija savo pirmininku jau trečią kartą perrinko lietuvį dr. Petrą Vytautą Vygantą. Šis šviesus mūsų tautietis turėjo progos susipažinti ir su Montevideo lietuviais, dalyvaudamas pamaldose, Oninių pietuose, Lietuvos Pasiuntinybėje ir tardamas žodį per radijo valandėlę.

• Miesto centre surengtame tarptautiniame meno festivalyje sovietų pavergtoms tautoms pagerbti apie lietuvių liaudies meno pobūdį kalbėjo K. Čibiras, o jaunimo sambūris "Gintaras" ten puikiai pademonstravo lietuvių tautinių šokių ir apdarų grožį.

• Lietuvos Pasiuntinybė Urugvajuje persikėlė į rezidencinį priemiestį Carrasco. Dabartinis jos adresas: Ciudad de Paris 5836, telefono num.: 50-21-20. Darbo valandos, kaip visados, nuo 9 iki 12 iš ryto. Privažiuoti patogiausia omnibusu 142, išlipant Playa Verde arba 104 ir 108. Iš Cerro 163 iki Malvin ir persėsti į micro 94.

Pasiuntinybė patarnauja visais dokumentiniais reikalais ir atlieka kitus jai pavestus uždavinius.

• Urugvajaus lietuviai patriotai buvo labai patenkinti žurnalisto P. J. Martines Bersetche radijo programomis Voz de la Libertad. Norima jas perkelti į galingesnę stotį, kad galėtų išgirsti ir Argentinos lietuviai.

• Kai Urugvajaus futbolininkai buvo į Maskvą nuskridę, tarptautinė žinių agentūra iš ten pranešė, kad "kaikurie urugvajiečiai net iš Lietuvos" buvo nuvykę pasveikinti savo draugus. Vėliau patirta, kad tie iš Kauno ir Vilniaus važiavo net į Maskvą ne ko kito, kaip prašyti Urugvajaus sportininkų pagelbos: kaip nors padėti vėl Urugvajun grįžti. Tai tie nelaimingieji iš Urugvajaus "tarybinėn tėvynėn" nuvykę apsigyventi, kurie komunistinėje tikrovėje pasijuto desperatiškai apvilti. Vienas urugvajietis futbolistas į Montevideo grįžęs pasakė: "Klausantis tų jaunuolių iš Lietuvos pagalbos maldavimo, mums iš skausmo plyšo širdis, nes kaip mes galėtumėm jiem padėti iš to pragaro į laisvąjį Urugvajų grįžti?"

KATEKISTINIAME ARGENTINOS KONGRESE

Esame pratę skaityti apie visokius kongresus. O jų būna pas mus dažnai Buenos Aires mieste. Štai rugpiūčio mėn. 15-19 dienomis įvyko pirmas Katekistinis Argentinos Kongresas, kuriame dalyvavo iš visos Argentinos atvykę vyskupai, kunigai, seselės, vienuoliai, jaunimas ir šeimos tėvai, kurie rūpinasi religiniu mokymu. Tai pirmas tokio bendro pobūdžio kongresas Argentinoje. Jame taip pat dalyvavo lietuviai kunigai marijonai: kun. Vyt. Palubinskas, kun. A. Steigvilas iš Avellanedos ir kun. Vitas Šimanskis iš Rosario. Kongrese viešpatavo labai pakili ir nuoširdi nuotaika tarp visų. Vyko paskaitos, diskusijos ir buvo ineštos rezoliucijos, kurios galios visai Argentinai. Beto susitvėrė pastovi komisija, kuri rūpinsis religinio mokymo problemomis.

Okupuotoje LIETUVOJE

Moterys gina Klaipėdos bažnyčią

Neseniai Š. Ameriką pasiekė vienas lietuvis ūkininkas iš Šemaitijos, kuris š. m. birželio 30 d. paliko Lietuvą. Jis atvyko pas savo žmoną ir vaikus, kurie buvo 1944 m. atsiskyrę o jis buvo likęs Lietuvoje.

Jis papasakojo savo išgyvenimus Lietuvoje po karo, kai vyko partizanų kovos. Jis pats buvo areštuotas ir 60 kartų tardytas. Jo manymu partizanai daug padėję žmonėms, juos apgynę nuo rusų sauvaliavimų.

Idomų dalykų šis ūkininkas papasakojo apie Klaipėdos bažnyčią. Toji bažnyčia buvusi pastatyta baloje, kurią komunistai paaukojo, bet inžinieriai nusausino ir ten pastatė gražią bažnyčią. Prie kertinio akmens šventinimo susirinko minios žmonių.

Po viešos bylos iškeltos bažnyčios statytojams ir juos išvežus į kalėjimą, (kun. Povilonį ir kun. Burneikį) buvo duotas įsakymas nugriauti bokštą ir išlupti grindis. Kai atvyko darbininkai griauti, bažnyčią apstojo moterys (kaip caro laikais Kražiuose) ir neleido griauti. Subėgo daugiau žmonių ir darbininkai išsigandę išbėgiojo. Tuomet atvyko kariuomenė, kuri sudėjo moteris į sunkvežimius ir išvežė Girulių linkui. Bet moterys vėl sugrįžo ir stojo ginti bažnyčios. Tuomet kariuomenė ir policiją nuvaikė demostrantus ir atvežė kalinius, kurie nugriovė bokštą išlupo parkietą ir tarp piliorių užkalė sienas, padarė muzikos mokyklą. Griovimo metu vyko didelės žmonių demostracijos, kurios įrodo žmonių nepasitenkinimą šiuo barbariškų komunistų elgesiu ir kartu parodo žmonių didelį solidarumą kaip anais carų laikais Kražiuose.

Paimta iš *"Draugo"* liepos 14 d.

Pasaulio Lietuviai

BRAZILIJA

Iš Brazilijos savaitę laiko buvo atvykęs kun. Dr. Ant. Milius, kuris buvo apsistojęs pas Tėvus Marijonus Avellanedoje. Kunigas Antanas Milius jau 12 metų kaip gyvena Brazilijoje. Jis su kun. J. Kardausku sukūrė naują brazilišką pavyzdingą parapiją, kurią vėliau paliko. Kun. J. Kardauskas įstojo pas Tėvus Marijonus Š. Amerikoje, kur dabar atlieka naujokyną, o kun. Milius apsigyveno lietuvių parapijoje Vila Zelina San Paulo mieste, kur padeda lietuviams kunigams pastoracijoje.

ANGLIJA

Tėvai Marijonai leidžia religinį laikraštį "Šaltinį", kurio 4 numeris pasiekė "Laiką". Iki šiol laikraštis buvo spausdinamas rotatorium, bet paskutinis numedis jau atspausdintas "Nidos" spaustuvėje, kur išeina kitas lietuviškas laikraštis "Europos Lietuvis".

Šiame n-ryje aprašyta Klaipėdos kunigų byla su nuotrauka iš teismo salės. Aprašyta Vatikano Santaryba ir kiti įdomūs straipsniai. Gale numerio skirtas vaikams skyrius, pavadintas "Šaltinėliu", kurį gražiai redaguoja kun. J. Kuzmickis.

Linkime "Šaltiniui" sekmės!

SKOTIJA

KUN. JUOZAS GUTAUSKAS PAKELTAS Į PRELATUS

Kaip "Šaltinis" informuoja Popiežius Jonas XXIII kun. J. Gutauską pakėlė į savo rūmų prelatus. Naujas prelatas kilimo yra dzukas. Kunigu išventintas 1920 m., o 1934 m. atvyko pas Skotijos lietuvius, kurių tarpe iki šiolei labai sekmingai darbuojasi. Jo rūpesčiu Skotijoje atsirado Lietuvių Jaunimo Sąjunga, Skotijos Lietuvių Taryba, o 1938 m. Glasgove buvo įsteigtas D. Britanijos Lietuvių Seimas ir vėliau jam vadovaujant susikūrė Did. Britanijjos Lietuvių Taryba, kuri puikiai reiškiasi derindami lietuvių veikimą. Karo metu jo pastangomis buvo įkurtas Lietuvai Gelbėti Fondas, kuris teikė pagelbą lietuviams belaisviams ir naujiems ateiviams. Kultūriniuose baruose prelatas yra didis ir nepailstamas darbininkas, mėgstąs lietuvišką dainą. Jis pats redaguoja "Išeivių Draugą", yra įvairių kitų lietuviškų laikraščių bendradarbis.

VENECUELA

Jaunųjų Krikščionių Demokratų tarptautiniame kongrese Venecuelos sostinėje Caracase, kuris įvyko š. m. gegužės mėnesio viduryje iš lietuvių dalyvavo *Leonas Pabedinskas* ir *Adolfas Venskus.* Kongrese lietuviai atstovavo visą Lietuvą ir aktyviai dalyvavo diskusijose.

Jaunieji lietuviai krikščionys demokratai pradeda vis labiau ir gyviau reikštis visuomeniniame ir politiniame gyvenime, tuomi pakeisdami senus lietuvius veikėjus. Jų leidžiamas neperiodinis laikraštis *"Jaunimo Žygiai"* daro labai rimtą įspūdį, duoda gana įdomių ir rimtų politinių bei filosofinių straipsnių.

SUOMIJA

Komunistiniame Jaunimo kongrese dalyvavo 7 lietuviai. Iš jų pasižymėjo komjaunimo sekr. A. Česnavičius, kuris atkakliai gynė Sovietų politiką. Meninėje srityje antrąją vietą su bronzos medaliu laimėjo artistas *Petras Radzevičius* ir *Laima Balaišytė,* kuri neseniai Jugoslavijoje Bled mieste laimėjo jaunių stalo teniso čempionės titulą. Vėliau atvyko atskira turistų grupė, iš Lietuvos, bet su jais nebuvo leista pasikalbėti, nes lietuviai buvo labai saugojami savo palydovų - sargų.

VOKIETIJA

LIETUVIAI EUROPINIO SĄJŪDŽIO KONGRESE

Vokietijos Krašto Valdybos Informacijos biuletenis plačiai ir išsamiai aprašo IV-jį Europinio Sąjūdžio Kongresą, kuris įvyko š. m. birželio mėn. 7-8 d.d. Kongrese dalyvavo virš 1000 atstovų ir stebėtojų iš įvairių Europos laisvų kraštų ir tremtyje esančių. Iš lietuvių delegatais buvo dr. *P. Karvelis* ir *J. Kairys.* Kaip Radio "Laisva Europa" spaudos atstovu dalyvavo *V. Banaitis.*

Šiame kongrese buvo iškelta mintis sukurti *Europos Jungtines Valstybes.* Ši mintis jau yra ne nauja. Jau 1948 m. Haagoje buvo pirmas kongresas, kuriame buvo svarstomi ekonominiai apsijungimo ryšiai, kurio pasėkoje buvo sukurta Europos Anglies ir Plieno Bendruomenė, po kurios sekė Europos Ūkinė Bendrovė, ir einama prie Atominės Energijos Bendruomenės.

Ketvirtame kongrese Muenchene jau labai aiškiai buvo pasisakyta už politinę Europos Bendruomenę. Ši mintis visų atstovų buvo su dideliu entuziazmu priimta ir kongreso rezoliucijose buvo nutarta kreiptis į visas Europos laisvas valstybių vyriausybes šį klausimą svarstyti. Pavergtų tautų pabėgėlių atstovų dėka šis kongresas tapo ir pavergtiems kraštams lyg laisvės švyturiu, nes tik vieningai apsijungusios Europos laisvosios tautos pajėgs išlaisvinti ir pavergtąsias tautas.

Nelauktai didelis skaičius Ispanijos delegatų pasirodė kongrese, iš viso apie 80. Ispanų atstovai pareiškė didelį norą bendradarbiauti Jungtinėse Europos valstybėse. Kaikuriems atstovams kaip Robles, Ararte, Miralles de Miranda teko pasirinkti ištrėmimą, nes Franko vyriausybė matyt, jų "entuziazmo" neparėmė ir grasė suareštavimu.

VOKIEČIŲ PABĖGĖLIŲ SKAIČIUS LAIKE 10 METŲ

Iš Rytų Vokietijos nuolatos bėga žmonės į Vakarų Vokietiją. Taip atrodo 10 metų pabėgėlių balansas:

1951	metais	— 165.648	pabėgėliai
1952	„	— 182.393	„
1953	„	— 331.390	„
1954	„	— 184.198	„
1955	„	— 252.870	„
1956	„	— 279.189	„
1957	„	— 261.622	„
1958	„	— 204.092	„
1959	„	— 143.917	„
1960	„	— 199.188	„
1961	pusm.	— 103.159	„

Per tą laiką buvo pateikti 2.665.114 prašymų, kad priimtų apsigyventi Vakarų Vokietijoje.

Mokslas — MENAS — Literatūra

SPAUDA

ATSIŲSTA PAMINĖTI SUVAŽIAVIMO DARBAI IV, Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos leidinys, pavadintas *Lietuvių Mokslinės Problemos Naujausių Katalikų Bažnyčios direktyvų šviesoje*". Tai yra paskaitos, skaitytos IV-me Lietuvių Katalikų Mokslininkų Suvažiavime 1957 m. spalio mėn. 2-4 dienomis Romoje. Šioje 300 puslapių knygoje yra sudėtos paskaitos iš teologijos, iš medicinos, etikos, teisės, filosofijos ir istorijos su priedu, kuriame surašyti mirusiųjų mokslo Akademijos narių nekrologai. Knygą redagavo *Tėv. Antanas Liuima, S. J.* Knygą atspausdino Gregoriunamo universiteto spaustuvė 1961 m. Spaustuvės išlaidas padengė prel. Pranas Juras.

MOKSLEIVIŲ METRAŠTIS, 1961-1962 Maironio Metai. Šį gražų metraštį išleido Čikagos Aukštesnioji Lituanistikos Mokykla. Metraštį redagavo tos pačios Mokyklos mokiniai. Metraštis pavadintas *"Tėvynės Pašvaištė"*. Metraštis turi penkius skyrius. Kiekviename skyriuje gausių iliustracijų iš Lituanistikos Mokyklos ir Lietuvos vaizdų. Metraštyje randame labai gražių straipsnių, parašytų Mokyklos mokinių. Ypatingai vertas dėmėsio yra Maironiui dedikuotas skyrius, kuriame be straipsnių apie Maironį, randame ir Maironio baladę "Jūratė ir Kastytis", iliustruota konkursiniais mokinių piešiniais. Metraštis sudaro labai patrauklią knygą, kurią galima skaityti su tikru malonumu.

VEIDU PRIE ŽEMĖS, Kotrynos Grigaitytės novelės iš lietuviškos buities, kuriose su dideliu jautrumu autorė atvaizduoja gyvenimo vargus ir džiaugsmus. Knygą išleido Lietuviškos Knygos Klūbas, 1962 metais. Spausdino "Draugo" spaustuvė. Knygoje yra 13 novelių. Stilius labai gyvas ir sultingas. Knyga turi virš 200 puslapių ir kainuoja 2 doleriai.

ALGIS TRAKYS IR TAKSIUKAS, vaikams iliustruota apysaka, parašyta Algirdo Gustaičio apie nutikimus Lietuvos kaime. II dalis — Bitės užpuola. Iliustravo Vytautas Stasiunaitis. Didelio formato, spalvotas leidinys. Išleido "Lietuvių Dienos".

KNYGŲ LENTYNA 1962 m. Nr. 1. Bibliografinis leidinys, kuriame sužymėti visi lietuviški leidiniai šių metų trijų mėnesių laikotarpyje (sausio, vasario ir kovo mėn.).

AIDAI, 1962 m. Nr. 6. Mėnesinis kultūros žurnalas, iliustruotas naujos lietuvių bažnyčios Maspethe — N. Y., nuotraukomis. Šiame numeryje Ant. Klimas nagrinėja kalbotyrą JAV ir Europoje, kun. J. Sakevičius MIC rašo apie Visuotinį Bažnyčios Susirinkimą, V. Liulevičius apie "Lietuvių tautinės vėliavos spalvas", Vl. Jokūbėnas apie Čikagoje naujai statomą "Aidos" operą, P. Gaučys apie naują brazilų poeziją.

ATEITIS, 1962 m. Nr. 5. Ateitininkų studentų ir moksleivių gausiai iliustruotas mėnesinis žurnalas su aktualijomis iš studentų ir moksleivių gyvenimo JAV ir visame laisvame pasaulyje.

JAUNIMO ŽYGIAI, 1962 m. Nr. 1-2. Visuomeninio auklėjimosi ir krikščioniškos demokratijos jaunimo neperiodinis žurnalas. Šiame numeryje svarbesnieji straipsniai: Enciklika "Mater et Magistra", Maironio politika, Milašiaus apokalipsė, Nieko filosofija (rašo prof. J. Mačernis), apie proto valstybę ir kita.

LAIŠKAI LIETUVIAMS, 1962 m. Nr. 6. Jėzuitų leidžiamas mėnesinis religinės ir tautinės kultūros žurnalas. Šiame numeryje parašyta apie inkviziciją ir raganas, apie egoizmą, apie psalmes ir kita.

MARGUTIS, 1962 m. birželio mėn. Lietuvių tautininkų žurnalas su moderniško meno iliustracijomis.

EGLUTĖ. — 1962 m. Birželis Nr. 6. Vienintelis lietuvių vaikų laikraštėlis, su spalvotom iliustracijom, skaitymėliais ir poezijomis.

SKAUTŲ AIDAS, Nr. 6. Lietuvių skautų ir skaučių mėnesinis iliustruotas žurnalas, išeinąs Kanadoje.

ŠV. PRANCIŠKAUS VARPELIS, 1962 m. birželio ir liepos mėn. Lietuvių Pranciškonų leidžiamas religinis laikraštis su gražiais pasiskaitymais iš religinės srities.

ŽVAIGŽDĖ, Nr. 7-8, liepa-rugpiūtis. Tėvų Jėzuitų mėnesinis žurnaliukas su iliustracijomis ir įdomiais skaitymais.

KRISTAUS KARALIAUS LAIVAS. Tėvų Marijonų savaitinis religinis laikraštis su naujienomis iš viso pasaulio.

VYRAI KLYSTKELIUOSE. Dr. Juozo Prunskio knygą išleido Lietuviškos Knygos Klubas 1962 m. Viršelis ir aplanka — dail. J. Pilipausko. — Atspausdinta "Draugo" spaustuvėje.

Ši knyga bene bus 27-ji parašyta Dr. J. Prunskio. Šioje knygoje telpa 50 asmenų-atsivertėlių įvairaus luomo bei išsilavinimo aprašymai. Šiuose aprašymuose atsispindi tų vyrų didelis džiaugsmas pagaliau suradus tiesą Katalikų Bažnyčioje. Tik būtų įdomu skaityti atsivertimų iš paprastų darbininkų, kurių skaičius irgi yra nemažas.

Tačiau ši knyga yra patariama perskaityti visiems. Tikintieji joje ras savo tikėjimo tiesų sustiprinimą, pagrįstą moksliniais išvedžiojimais, abejojantieji ir esantieji klystkeliuose joje suras tikrąjį kelią į Tiesą.

Ypatingai rekomenduotina ši knyga skaityti besimokančiam jaunimui. Atsivertėlių nuoširdūs pasisakymai ir jų vidiniai pergyvenimai ne vienam gal bus kelrodys į tikrąją tiesą. Atominiame amžiuje mūsų jaunimui ir bendrai visai žmonijai yra reikalinga tokios knygos labiau negu medžiagų skaldymo teorijos.

ILGESYS

Keliauju per pasaulį,
Matyte daug matau,
Bet ilgesys vis slegia —
Ko noriu, nežinau.

Girdžiu jaunimo dainą —
Man liūdna ir niuru,
Kad ne mano tėvynės
Mielas dainas girdžiu.

Bet grįšiu į tą vietą,
Kur linksma ir džiugu,
Po Lietuvos dangum.
Kur dainuot galėsiu

Rūta Domarkaitė, 8 klasės
(iš "Tėvynės Pašvaistės")

ŠVIESA

Tyla.
Apsupo naktį,
Apsupo pasaulį,
Apsupo visą gamtą.

Nei balso,
Nei judesio —
Tik tyla.

Staiga —
Šviesa
Apgaubė pasaulį
Išnyko tyla,
Atgijo gamta.

Tada balsas,
Tada judesys,
Tada jau rytas.

Regina Macnoriūtė, 8 kl.
(iš "Tėvynės Pašvaistės")

PAMATYKIME LIETUVĄ!

Švenčiant 30 metų lietuviškojo filmo jubiliejų, norisi visiems lietuviams parodyti dar kartą mūsų brangią tėvynę — Lietuvą.

Šiandien kai mūsų tėvynė yra okupuota ir mums nėra galimybės į ją sugrįžti ir pamatyti, tai pagelbon ateina lietuviška filmu, kurioje prieš mus akis atsistoja gyva simbolinė Lietuva. Joje mes galime valandėlę pagyventi, pamatyti jos gražius laukus, miškus ir žydinčias pievas, lietuviškus kaimus ir miestus. Bent svajonėse valandelei atsigauti: "Lietuva tu kaip sveikata".

Tat baigiantis žiemai ir artėjant pavasariui norėčiau iš anksto susitarti ir sudaryti programą parodyti lietuviškas filmas Buenos Airese, Berisse, Temperley, Rosario, Kordoboje, Urugvajuje ir gal net Brazilijoje.

Filmų programa yra labai plati ir graži, kuri apima beveik visą Lietuvos gyvenimą: kaimo buitį su jo darbais, kaip Kauną ir Vilnių bei kitus, mūsų kariuomenę, dainų ir sporto šventes. Be to paskutinės filmos yra iš dabartinės okupuotos Lietuvos ir iš Argentinos lietuvių gyvenimo.

Dauguma filmų yra spalvotos ir garsinės. Draugijos, kurios norėtų pamatyti šias filmas, prašome iš anksto parašyti, kad būtų galima susitarti dėl laiko. Prašome rašyti šiuo adresu:

J. Gilvydis, Rio Cuarto 3244, Buenos Aires.

J. Gilvydžio 30 m. filmo studijos "Vyties" sukakties proga liet. salėje. Iš kairės į deš.: J. Gilvydis, Z. Vanagaitė, A. Deveikytė ir A. Kevėža.

MANO VAIKYSTĖ

Kai aš būnu viena ir pasiimu savo senąjį dienoraštį, kurį pradėjau rašyti 1955 metais, man prisimena visos vaikystės dienos Australijoje. Aš perverčiu savo dienoraščio lapus, vieną po kito. Didelės juokingos raidės, išsikraipusios į visas puses, o kiek klaidų! Rašydavau viską: apie namus, draugus, mokyklą. Australijoje viskas buvo kitaip, tenai palikau visą savo vaikystę ir pirmuosius savo mokslo žingsnius. Ypač ilgai paliks mano atminty mano piano seselė, kuri taip kantriai mane mokė pamilti muziką. Ji dažnai ateidavo į namus ir man pati paskambindavo gražiausius dalykus, ramindama mane, kad aš paaugusi norėsiu tikrai skambinti. Amerikoj būdama sužinojau, kad ji jau mirė . . .

Ir lietuvišką mokyklą prisimenu, kad būdavo taip smagu. Lietuvių būdavo labai mažai, o pamokos tik porą valandų prieš sekmadienio pamaldas. Bet mes ir šokdavom, ir vaidindavom, ir dainuodavom. Per Kalėdas visi prakaituodavom, šokdami lenciugėlį per mokyklos baigimo šventę, nes vasarą tenai labai karšta.

Per atostogas, kurios ten būdavo gruodžio, sausio ir vasario mėnesiais, mes prie jūros atostogaudavome. Australijos pajūris labai gražus. Tai ir plaukydavom, ir nardydavom visą vasarą, kaip žuvys. Su Australijos gamta ir aplinka buvau taip suaugusi, kad man ten buvo lyg tėvynė, nes Lietuvos aš visai nemačiau ir neįsivaizduoju, kokia ten būtų buvusi mano vaikystė. Bet iš mano tėvų pasakojimų atrodo, kad Lietuvoje būtume buvę dar laimingesni.

Atverčiau dienoraštį, rašytą jau 1958 metais, kai jau rengėmės išvažiuoti į Ameriką. Kaip vis daugiau pešuosi su broliu, kaip mokau sesutę skaityti, kaip seku jai pasakas — visa ten aprašyta. Namuose rengdavom vaidinimus prie besikūrenančio židinio, žiemą vakaruodami. Kaip bijodavom, kad iš malkų neišlįstų vorai!

Kai paskutinį kartą atsisukau pasižiūrėti į savo buvusius namus, pajutau, kad palikau ten visą savo vaikystę, į kurią daugiau nebegrįšiu.

(Iš met. "Tėvynės Pašvaistė")
7 klasės mokinė Aušra Gylytė.

LIETUVIŠKA AUDYKLA "DROBĖ"

Savininkas VYTAUTAS DORELIS

Parduoda lietuviškai raštuotas drobes, languotas staltieses bei lygias kitas medžiagas.

Kainos be konkurencijos, nes parduodama pačiame fabrike.

BOGOTA 4175 Cerro, Montevideo, Uruguay

Telefonas 22 - 17 - 77

LINKSMIAU

NAUJOVIŠKAS SIUNTINYS

Pirmasis gyvulys, kuris buvęs pasiųstas paštu Didž. Britanijoj pagal naujas pašto taisykles, buvusi ožka . . . Viskas kaip ten bebūtų ir realu ir patikėtina. Tik kaip jie į tą siuntinį ožkos ragus įpakavo, kad jie nekyšotų ir nepradurtų laiškanešiui krepšio? . . .

JIS ATSIDUOSIĄS "LABDARAI"

"Catholic Digest" pranešimu, tūlas Mr. Blodgett TV konteste neseniai laimėjęs 25.000 dolerių. Tuojau jį apstoję laikraštininkai ir pradėję klausinėti, kaip jis sunaudosiąs tuos pinigus, ką pirksiąs ir t. t.

Gi jis ramiai atsakęs:

— Aš manau tuos pinigus atiduoti charity (labdarai).

— O, koks tamsta kilnus žmogus, — džiaugėsi ir panegirikas dėstė laimėjusiam laikraštininkai . . .

Po to jie kreipėsi į laimėjusio žmoną, klausdami, ar tas vyro nusistatymas pasiektas su jos pritarimu?

— O taip. Su mano, — atsakė žmona. — Mano vardas yra Charity . . .

RAUDONASIS PAKAITALAS

Berlyno laikraščiai praneša, kad raudonojoje Rytų Vokietijoje, dėl "laikinos" jautienos ir kiaulienos stokos, esą, atidaryta keletas restoranų, kuriuose patiekiamai arklienos patiekalai. . Manytume, tenai gal mažesnės eilės žmonių negu prie kiauliškų ar jautiškų restoranų, ar ne?

SEKMADIENIO RIMČIAI

DVASINĖS VIENYBĖS ŠVENTĖ

(Artėjant rugsėjo 8-aji)

Prisiminimai, ilgesys, laiškai, pasikeitimas nors menkomis dovanomis gan dažnai mus tarsi perkelia į Lietuvą, į ten gyvenančių tarpą. Gyvenime ne retai pasitaiko, kad mažai tikintis, atšalęs asmuo savaime puola ant kelių maldai už sau brangius asmenis. Juo daugiau žinių patiriame iš Lietuvos, tuo dažniau klaupiamės maldai už savo tautą, už Lietuvą. Jos kančios ir reikalai šiendien tokie dideli, o mes jai padėti galime taip mažai.

Suniekinta ir jau apgriauta nauja meniška Klaipėdos bažnyčia, vergais išvežti jos kunigai yra tik mažas gandas to, kas šiandien vyksta Lietuvoje. Paskutiniais keliais metais ypatingai puolamas jaunimas. Už duonos kąsnį tėvynėje, už šviesesnę ateitį įsigyjant mokslo jie turi vaidinti komjaunuolius, bedievius, savo tautos ir jos praeities niekintojus. Kiekvienais metais skaitlingi jų būriai išvežami vergais į Rusijos laukinius plotus. Didžiausia Lietuvos jaunimo nelaimė ir pavojus jų ateičiai yra visokiais būdais propaguojamas jaunimo moralinis ištvirkimas ir degradavimas. Visokiais būdais jie plėšiami iš tėvų ir kitų savųjų globos. Jaunimui skirtuose bendrabučiuose jie atiduodami visokių neišmanėlių sauvalei bei įtakai. Būtų galima daug kalbėti apie paskutiniais metais visame krašte didėjantį medžiaginį skurdą, apie vis didėjantį terorą ir persekiojimą tautos religinio pasireiškimo.

Nėra abejonės, kad Lietuvos žmonės ir šiemet stengsis viešai ir religingai atšvęsti Lietuvai istorinę rugsėjo 8-ją. Taip pat nėra abejonės, kad į Šiluvą ir ant kelių vedančių į Šiluvą bus sumobilizuota daug policijos ir šnipų terorizuoti lietuvius. Galime nesunkiai įsivaizduoti, kokiais jausmais tą dieną gyvens Lietuvos žmonės ir susirinkusieji Šiluvoje ir negalintieji ten nuvykti. Lietuvoje tai bus dvasinio solidarumo šventė visų mylinčių savo šalį, mylinčių Švenčiausią Mariją ir ja pasitikinčių.

Ir laisvame pasaulyje ne daug yra tokių, kuriems reiktų priminti, raginti tą dieną maldoje visa širdimi jungtis su visa tauta vienon besimeldžiančion šeimon. Pasiraginkime tačiau tą dieną viešiau ir aiškiau parodyti mūsų vieningumą ir solidarumą Lietuvos žmonių dvasiai. Metai po metų rugsėjo 8-ją įvairiose vietose renkasi vis didesni žmonių būriai bendrai ir viešai maldai. Tiesa, kad daug yra lietuvių gyvenančių aplinkybėse, kurios neleidžia įsijungti į lietuvių bendras iškilmes ar pamaldas, yra daug parapijų neturinčių kaimynystėje daugiau lietuviškų parapijų. Yra vietų, kur galima sutelkti didesnius burius lietuvių. Visi ir visur turėkime vieną bendrą intenciją — tą dieną parodyti mūsų vieningumą su besimeldžiančia Lietuva. Prisimenant Lietuvos bendrai sunkią būklę ir ypatingai jaunimui grėsiančius pavojus, reiktų kad laisvo pasaulio lietuviškas jaunimas savo solidarumą kenčiantiems Lietuvoje parodytų savo malda už juos. Lietuvos Vyčiai, Ateitininkai, Skautai, Studentų sanburiai parodykite kelią ir pavyzdį visam lietuviškam jaunimui. Kur rugsėjo 8-ji bus švenčiama visų tos vietos lietuvių kartu, ten jūs bukite inicijatoriais suorganizuoti jaunimą bendrai procesijai, dalyvavimui Šv. mišiose ar kitokioje šventoje. valandoje. Kur tokių visiems bendrų pamaldų nebūtų, tai suorganizuokite nors jaunimo šventą valandą ar tai dalyvaudami visi kartu šv. mišiose ar kitu laiku.

Rugsėjo 8-ji turėtų būti viena iš progų visoms katalikiškoms organizacijoms pasirodyti, kaip įvertiname ar praktikoje pritaikome pasauliečių apaštalavimo mintį. Katalikiškos organizacijos turi būti aktyvios talkininkės, o reikale ir inicijatorės visus lietuvius paraginti ir suorganizuoti visiems kartu tinkamai atšvęsti rugsėjo 8-ją, kuri mums primena nepakartojamus dangiškus ir žemiškus mūsų tautos ir Lietuvos istorinius įvykius.

ŠVENČIAUSIOS MARIJOS STEBUKLINGASIS PAVEIKSLAS ŠILUVOJE

Per bendrą ir karštą maldą rugsėjo 8-ją atnaujinkime visų lietuvių dvasią, ištvermę, viltį ir drąsą. Tos šventės nuotaikos aidas pasieks Lietuvą. Tebūna jis tvirtas ir gaivinantis. Melskimės, veikime ir turėkime vilties. Tos šalies, kurią Švenčiausioji Marija pati pasirinko ypatingai garbei, ji neapleis ir neleis perilgai niekinti, jeigu mes stengsimės savo širdimis būti su ja. Jai giesmės ir maldos teskamba iš lietuvių lūpų visoje žemėje.

+ Vysk. V. BRIZGYS

• *Vyskupas Vincentas Brizgys* yra popiežiaus paskirtas atstovauti lietuvių episkopatą Vatikano II-me suvažiavime.

Prieš suvažiavimą vysk. Vincentas Brizgys išvyko aplankyti Europos lietuvių.

Mums lietuviams svarbu turėti savo atstovą, ypač kai iš pavergtos Lietuvos negali atvykti nė vienas vyskupas ir atstovauti lietuvių. Savo maldomis palydėkime mūsų atstovą vyskupą V. Brizgį.

IŠ KATALIKIŠKOJO PASAULIO

• Romoje Šv. Petro bazilikoje su dideliu karščiu vyksta parengiamieji Suvažiavimo darbai. Visa bazilika atrodo, kaip didžiulė dirbtuvė, kur statomi balkonai, tiesiami suolai, net grindyse kasami grioviai, kad būtų galima įtvirtinti sustiprinimai. Laukiama, kad Suvažiavime dalyvaus apie 2.000 atstovų iš visų pasaulio kraštų. Iš lietuvių dalyvaus vysk. V. Brizgys.

• *Čilėje vyskupai dalina Bažnyčios žemes.* Nuo pereitų metų gruodžio mėn. Čilės episkopatas pradėjo didelę akciją: dalinti neturtingiems žmonėms bažnytines žemes ir kartu padeda jose įsikurti naujakuriams. Tai gražus pavyzdys, kaip Bažnyčia Čilėje išsprendžia socialinius klausimus.

• *Goa uždraustas religinis mokymas.* Buvusioje portugalų kolonijoje Goa dabartinis gubernatorius uždraudė religijos mokymą visose valstybinėse mokyklose. Goa provincijoje katalikai sudaro vieną trečiadalį gyventojų. Tokiu būdu šis naujas potvarkis palies didelį skaičių katalikų vaikų.

• *Ceylone seselės turės palikti ligonines.* Iki 1964 m. kovo mėn. 15 d. Ceylone katalikės seselės turės apleisti ligonines. Tai yra budistų darbas, kurie negali pakęsti katalikų. Dabar Ceylono ligoninėse dirba apie 300 katalikių seselių, kurios aptarnauja 10 ligoninių.

• *Vaikų miestas Italijoje.* Modenoje vidurio Italijos mieste yra "Berniukų Miestas", kur gyvena apie 600 berniukų našlaičių, kuri turi savivaldybę: savo prezidentą, savo parlamentą, savo pinigus ir savo tvarką. Šį berniukų miestą įkūrė kun. *Elias Monari*, kuris turėdamas tik 30 metų mirė, bet savo svajonių planą — įsteigti berniukų miestą įvykdė.

Šį berniukų miestą dabar remia įvairios labdaros draugijos iš Europos ir Afrikos kraštų. Berniukai sudarė naują planą miestą padidinti iki 1.200 vaikų, priimdami naujus gyventojus — našlaičius.

• *Lenkijoje švietimo ministerija nori kontroliuoti kunigų veikimą.* Pereitų metų lapkričio mėn. komunistinė lenkų vyriausybė išleido įsakymą kunigams, kad jie pristatytų valdžiai tų vaikų sąrašus, kurie mokosi katekizmo.

• *Maskvos patriarchas Aleksiejus skundžiasi,* kad komunistų partija bando įsifiltruoti į ortodoksų bažnyčią ir ją iš vidaus suardyti. Tai pareiškė patriarchas viešai, kai įšventino Talino ortodoksų vyskupą.

• *Viso pasaulio krikščionys padeda Hong Kongo pabėgėliams.* Paskutiniu metu kiniečių pabėgėlių skaičius iš Raud. Kinijos į anglų koloniją Hong Kongą tiek padidėjo, kad anglai pradėjo pabėgėlius atgal siųsti į Kiniją. Nes per 12 paskutinių metų gyventojų skaičius padvigubėjo. Dabar Hong Konge skaitoma apie 3,5 milijonų gyventojų.

Tarptautinė "Caritas" organizacija atsišaukia į viso pasaulio krikščionis, kad padėtų tiems vargšams pabėgėliams, kurie gauna tiek maisto, kad negali pragyventi, vos tik nuo bado apsiginti. Vokiečiai savo laikraščiuose jau pradėjo didelę akciją už Kinijos pabėgėlius.

• *Olandų evangelikų teologijos profesorius Albertas Geyser* Afrikoje kovodamas už juodukų teises, neteko savo sinodo malonės. Jam buvo atimtos teisės toliau dėstyti teologiją. Tačiau Geyser ir toliau kovoja prieš rasių skirtumus ir atsisako visų teisių.

Pažymėtina, kad Katalikų Bažnyčia jau nuo senų laikų kovoja už rasių lygybę ir vyskupų eilesna paskiria juodukus Afrikoje, kaip japonus ar kiniečius Azijoje, nes Kat. Bažnyčia pripažįsta visiems kraštams savas teises ir nedaro rasių skirtumų.

• *Korėjietė politikė Pak Suntschen* kartu su savo vyru priėmė katalikų tikėjimą. Suntschen visą laiką kovojo už Korėjos nepriklausomybę. Ji laikoma viena iš žymiausių Korėjos moterų.

• *Komunistai kinai nugriovė katedrą.* Lanchovo arkivyskupijos katedra buvo kinų komunistų nugriauta. Lanchovo vyskupas jau buvo iš Kinijos išvarytas po to, kai išbuvo 10 metų kalėjime ir 1959 m. mirė Olandijoje.

• *Kun. Jonas Kučingis,* Los Angeles lietuvių klebonas š. m. birželio mėn. iškilmingai atšventė savo kunigystės 25 metų jubiliejų. Iškilmėse dalyvavo vysk. V. Brizgys, daugybė svečių iš Š. Amerikos.

Kun. Jonas Kučingis yra kilimo iš *Švėkšnos,* kur baigė gimnaziją. Telšiuose studijavo teologiją, o Italijoje gilino filozofinius mokslus. Ilgą laiką išbuvo Telšių gimnazijos kapelionu. Po II-jo karo nuvyko į Los Angeles kur perėmė aa. Prel. J. Macijausko kuriamą lietuvių parapiją. Kun. Jonas Kučingis pastatė kleboniją, gražią bažnyčią ir pradžios mokyklą su parapijos sale. Šiandien ši parapija vis labiau didėja, nes į ją atvyksta nauji lietuviai iš kitų sričių.

Los Angeles miesto sporto stadiume gegužės mėnesyje buvo bendrai atkalbėtas rožančius kurį kalbėjo 80.000 žmonių minia.

• *Pirmas Pašaukimų kongresas, Montevideo mieste.* Š. m. liepos mėn. 9 - 14 dienomis Montevideo mieste įvyko pirmas Pietų Amerikos kongresas, kuriame dalyvavo apie 200 kunigų ir 300 vienuolių - seselių. Iš lietuvių dalyvavo kun. Aug. Steigvila MIC ir dvi seseles kazimierėtės Ses. Dilecta ir Magdalita iš Avellanedos.

Kongrese buvo svarstomi pašaukimo svarbūs klausimai, kurie šiandien yra didžiausias vyskupų rūpesčių priežąstis, kaip padidinti kunigų ir vienuolių skaičių.

• *Maskvos ortodoksų patriarchas Aleksiej* lankydamasis Belgrade pareiškė, kad jis Bažnyčios Visuotiname Suvažiavime nedalyvausiąs. Suprantama, kad komunistų partija, su kuria jis turi bendradarbiauti, neleidžia dalyvauti.

Tai darydamas nesijaudinsi dėl nedėkingumų

Neseniai Texas valstijoje pažinau vieną žmogų, kuris tartum virė iš susierzinimo. Nepraėjo nei 15 minučių nuo mūsų susipažinimo, kaip jis pats pradėjo pasakoti, kodėl esąs taip susijaudinęs. Tai įvykę prieš 11 mėnesių, tačiau jis dar ir dabar virė iš apmaudo. Negalėjo kalbėti apie kitus dalykus. Mat, davęs 10.000 dolerių Kalėdų dovanų 33 savo tarnautojams; taigi maždaug po 300 kiekvienam. Ir nei vienas jam nepadėkojęs. Jis karčiai skundėsi: "Kaip gailiuosi! Geriau būčiau nė cento nedavęs!"

Tas žmogus buvo taip pilnas karčios tulžies, kad man net jo pagailo. Ištisus metus savo gražiausio amžiaus praleido susikrimtime ir kartėlyje dėl įvykio, kuris jau priklausė nebeatšaukiami praeičiai!

Vietoje to erzinimosi, geriau būtų paklausęs savęs — *dėl ko* nepatyrė dėkingumo? — Gal būt, mokėjo mažai, o reikalavo daug iš savo tarnautojų. Todėl gal jie nelaikė dovana, o jiems priklausomu atlyginimu. O gal šis žmogus buvo neprieinamas ar šiurkštus savo tarnautojams? O gal davė vien tik, kad nereiktų mokėti aukštų pelno mokesčių?

Bet gal ir tarnautojai buvo egoistai, blogi ar menkai išauklėti žmonės. Kaip ten bebūtų buvę, reikia viena pabrėžti: šis vyras padarė žmogišką ir apgailėtiną klaidą, būtent, laukti dėkingumo. Nepažino jis žmogaus prigimties!...

IŠ 78 NĖ VIENAS NEPADĖKOJO

Jei Jūs išgelbėtute žmogui gyvybę, be abejo, lauktute jo padėkos. Galite laukti... Bet štai Samuėlio Libowitz atvejis. Prieš tapdamas valdininku, jis ankščiau kaip advokatas gindavo nusikaltėlius kriminalinės bylose. Išgelbėjo 78 žmones nuo mirties elektros kėdėje.

Kaip matote, — kiek iš jų atėjo padėkoti? Atspėkite: kiek? — Nė vieno. Taip, nė vieno.

Kristus pagydė dešimtį raupsuotojų. Padėkoti gi atėjo tik vienas, ir tas pats svetimtautis. Žinomas turtuolis Andrew Carnegie mirdamas paliko vienam savo giminaičių milijoną dolerių. Ir jei tas dovanotojas būtų trumpam laikui prisikėlęs iš karsto, būtų išgirdęs aną keikiant jį: labdaringoms įstaigoms davęs 365 milijonus, o jam — vos tik milijonėlį nelabasis!

Tokie yra žmonės... Visada tokia buvo žmogaus prigimtis. Ir nėra vilčių, kad ji pasikeis, pakol Jūs gyvensite. Taigi — kodėl nebūti realistu? Kodėl neimti žmogų tokį, koks jis iš tikrųjų yra?

Už tat, jei Jūs ar aš erzinamės dėl žmonių nedėkingumo, ką reikia dėl to kaltinti? Ar tas jaudinimasis yra žmogui įgimtas? Ar tai nėra nepažinimas žmogaus prigimties?!

Nelaukime dėkingumo. Jei kartais po kiek laiko ji bus parodyta, bus tai maloni staigmena. Jei jos nepatirsime, nejausime dėl to jokio kartelio. Tad žinokime — žmonėms yra labai *naturalus dalykas užmiršti atsidėkoti.* Todėl, jei lauksime dėkingumo, keliausime tiesiai į skaudžius apsigavimus, nusivylimą ir erzinimasi.

(bus daugiau)

ARGENTINOS LIETUVIAI

BERISSO

"NEMUNAS" IŠKILMINGAI PAMINĖJO SAVO 53 METŲ GYVAVIMO SUKAKTĮ

Š. m. rugpiūčio mėn. 25 dieną "Nemuno" draugija iškilmingai paminėjoj savo gyvavimo 53 metų sukaktį.

Paminėjimą atidarė draugijos sekretorius Enrikas Baubinas. "Nemuno" draugiją pasveikino Lietuvių Susivienijimo Argentinoje pirm. J. Stalioraitis, Lietuvių Centro vardu — p-lė Bruna Rukšėnaitė, "Mindaugo" draugijos pirm. K. Pilka, "Arg. Liet. Balso" redaktorius K. Norkus ir "Laiko" redakt. kun. A. Steigvilas. Raštu pasveikinimą prisiuntė ALOS Taryba. Iš "Nemuno" moterų kalbą raštu paskaitė Brigita Brazdžiunienė.

"Nemuno" draugijos pirm. p. Alf. Markus įteikė lošimo laimėtojams taures. Pirmą ir antrą premiją lošime tarp "Mindaugo" ir "Nemuno"į įvykusio prieš savaitę laiko, laimėjo "mindaugiečiai": Ališauskas, Griška, Kulakauskas ir Šeštakauskas. Tuo pačiu gavo ir Villa Dolores lošėjai taures. "Nemuniečiai" pasitenkino antra vieta.

Meninėje dalyje pasirodė Lietuvių Centro jaunimas, vadovaujamos ponios Onos Ožinskienės. Jaunimas suvaidino *"Joninių nakties"* vaizdelį, kuriame buvo gražiai įpintos dainos ir šokiai. Gaila tik scena buvo per ankšta, nes jaunimas negalėjo tinkamai išsitiesti ir pašokti.

"Nemuno" jaunimo grupė suvaidino dvi komedijas: *"Dantistą"*, kuriame pacientą vaidino Hektoras Brazdžiūnas, o daktaro padėjėją Rubenas Desuk. Abu labai puikiai vaidino. Antroje komedijoje, pavadintoje: "En busca de un sereno" (Ieškant sargybinio) pasirodė valdininko Fridriko rolėje Rikardas Grilaukas ir jo sekretoriaus Guillermo rolėje Rikardas Batvinis, sargybinių kandidatų rolėse pasirodė Viktoras Daskus, Rubenas Desuk ir Hektoras Brazdžiūnas. Vaidintojai iki ašarų prijuokino publiką. Toliau sekė šokiai. Minėjime dalyvavo daug berisiečių iš abiejų draugijų ir daug jaunimo. *Dalyvis*

"MINDAUGO" DRAUGIJA ATIDARĖ NAUJĄ SCENARIJŲ

Š. m. rugpiūčio mėn. 26 d. "Mindaugo" draugija turėjo nepaprastą dieną, nes joje buvo iškilmingai atidarytas naujas scenarijus. Ta proga "Mnidaugo" draugija suruošė iškilmingus "asado" pietus.

Pietūs buvo pradėti kun. Aug. Steigvilo malda ir naujo scenarijaus pašventinimu. Salionėlyje, kuris buvo perpildytas berisiečių ir svečių, prasidėjo "asado" gardūs pietūs, kuriuose matėsi svečiai net iš tolimos Brazilijos ir Urugvajaus.

Pasistiprinus gardžiais valgiais, buvo pradėtos sveikinimo kalbos, kurias atidarė "Mindaugo" draugijos pirm. *Kazys Pilka,* dėkodamas visiems, prisidėjusiems prie saliono ir scenarijaus įrengimo, aukavusiems pinigais ir kitu būdu prisidėjusiems.

Draugijos sekretorė *Palmira Bakanytė* perskaitė prisidėjusiųjų pavardes. Toliau kalbėjo svečias iš Brazilijos — kun. *Dr. Antanas Milius,* apibūdindamas Brazilijos laimėjimus ir lietuvių veikimą, bei duodamas padrąsinimų įtraukti jaunimą į kultūrinį lietuvišką darbą.

Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Tarybos sekretorius inž. *St. Babronis* išreiškė geriausius linkėjimus. Toliau kalbėjo buvęs Buenos Aires provincijos deputatas *Lopez Osornio,* Berisso buvęs burmistras *Edgar Alchieri,* "Mindaugo" kaimynas *Sr. Gordan,* "Arg. Lietuvių Balso" redakt. — *K. Norkus,* "Laiko" administrat. *P. Gudelevičius, P. Sakalauskas, kun. A. Šteigvilas ir kun. Ant. Švedas,* visi linkėdami sekmės.

Tuo tarpu svečiai industrialai iš Buenos Aires, bei kiti, paaukojo "Mindaugo" draugijai kas po 500, kas po 1000 pezų, tokiu būdu, susidariusios perstatymo skolos buvo išlygintos. Tokiu būdu visi kas savo darbu, kas savo auka prisidėjo prie draugijos patalpų pagražinimo.

ONA SENIŪNIENĖ

Sulaukusi 63 metų amžiaus š. m. liepos 22 d. mirė Ona Seniūnienė. Sekančią dieną buvo palaidota Sarandi kapuose.

ROSARIO

Š. m. rugsėjo mėn. 15 ir 16 dienomis Šv. Kazimiero parapijoje įvyks didelis parengimas ir mokyklos, bei lietuvių salės kertinio akmens pašventinimo iškilmes su sekančia tvarka:

— *Šeštadienį* — rugsėjo 15 d. 21 val. "Circulo" teatre, ant Laprida ir Mendoza gatvių. įvyks DIDELIS MENINIS VAKARAS, kuriame pasirodys Buenos Aires lietuvių šokėjų ansamblis *Rambynas* su tautiniais šokiais ir Argentinos liaudies dainas padainuos *Las Voces del Litoral,* o *Lagun Artean* choras sudainuos lietuvių ir baskų dainas. Rosariečiai turės laimės išvysti pagarsėjusio "Rambyno" ansamblio tautinius naujus šokius, su kuriais pasirodė tarptautiniame šokių festivalyje Buenos Aires mieste rugpiūčio 24 dieną.

— *Sekmadienį* — rugsėjo mėn. 10 val. parapijos bažnyčioj įvyks giedotos Mišios su tai dienai pritaikintu pamokslu. 11 val. parapijos salės kertinio akmens pašventinimas, kurį atliks Rosario vyskupijos valdytojas, dalyvaujant "Rambynui" su tautiniais rūbais. Garbės kūnais bus *Elena ir Leonas Ryseliai.* 12 val. įvyks iškilmingi asado pietūs, kuriuose dalyvaus visi svečiai iš Buenos Aires, Rosario lietuviai ir kviestiniai svečiai iš Rosario. Laukiame daug lietuvių atvykstant iš Buenos Aires ir apylinkių. Visi bus šiltai priimti.

Kad palengvinti Buenos Aires lietuviams atsilankyti, yra organizuojama bendra lietuvių ekskursija su autobusais. Kelionė, įėjimas į teatrą, nakvynė ir įskaitant pietus — atsieis 600 pezų. Kas norėtų prisidėti prie šios ekskursijos, prašom kreiptis į Pijų Gudelevičių Aušros Vartų parapijos raštinėje.

Šventos Mišios Aušros Vartų bažnyčioje

RUGSĖJO MĖNUO

1 d. 8,15 val. už aa Povilą Rastauską.
— 10 val. už aa Matą Mackevičių.
2 d. 9 val. už aa Telesforą Mikalauską.
— 10 val. už aa Kazimierą ir Mikaliną Jozokus.
— 18 val. Gyvojo Rožančiaus int.
3 d. 6,50 val. už aa Evą Katilienę.
— 8,15 val. už aa Bruną Raudonikienę.
6 d. 8,15 val. už aa Bronių Skaržauską.
7 d. 6,50 val. už aa Račkauskų, Rėklaičių ir Kilinskų.
— 8,15 val. už aa Telesforą Mikalauską.
8 d. 8,15 val. už aa Antaną Černickį ir Vasiliauskus.
9 d. 10 val. už aa Petrą ir Vincentą Daubarus.
10 d. 8,15 val. už aa Joną Zablocką (mėtinės).
11 d. 6,50 val. už aa Steponą Oksą
12 d. 6,50 val. už aa Ksaveriją Mainelytę.
— 7,30 val. už aa kun. Antaną Andriušį ir aa. kun. Vincentą Raitelį
13 d. 8,15 val. už aa Praną, Sofiją ir Valeriją Leščius.
14 d. 6,30 val. už aa Juliją Ningaudaitę.
16 d. 10 val. už aa Praną Dilį.

BERISSE Maria Auxiliadora bažnyčioje, visada 10,30 val.
9 d. už aa Joną Baltrūną ir Pupelių šeimą.
16 d. už aa Evą Kulakauskienę.

TEMPERLEY:
16 d. 10 val. už aa Magdaleną Kiveriutę, Vincą Leščinską, — Kviečia į pamaldas p. Leščinskienė ir sūnus Alfonsas Leščinskas.

Casa "DOMICELA"
— PRIEINAMOS KAINOS —
Sav. A. LEVANAVIČIUS
ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ MEGZTINIAI, ŠALIKAI, KAMPEROS
šilko ir drobės išdirbiniai
CANADA 2025 Lanús O

MŪSŲ MIRUSIEJI

ALEKSANDRAS LITVINSKAS

Rugpiūčio 21 d. savo namuose, C. Bustamante, Gerli, visais sakramentais aprūpintas mirė A. Litvinskas, sulaukęs 60 metų amžiaus. Velionis kilimo buvo alytiškis. Argentinon atvyko 1929 m. Dirbo chemikos fabrike Sarandi. Du metai kaip buvo išėjęs pensijon. Nuo gegužės mėnesio sunkiai sirgo vidurių liga, nuo kurios ir mirė.

Sekančią dieną buvo palaidotas Lanus kapuose. Liūdesyje paliko žmoną *Teofilę Laskauskaitę - Litvinskienę* ir žmonos seserį Emiliją su vyru.

Lietuvoje liko brolis Stasys.

JADVYGA JUREVIČIŪTĖ BERNATAVIČIENĖ

Š. m. rugpiūčio mėn. 17 dieną Alvarez ligoninėje mirė Jadvyga Jurevičiūtė Bernatavičienė. Velionė kilimo buvo ukmergietė. Gimė 1904 m. Argentinon atvyko 1926 metais. Apie 6 metus išbuvo našlė ir gyveno su sūnumi Valentin Alsina.

Vieną dieną kuriant ugnį, užsidegė ir apdegusi buvo nugabenta į Alvarez ligoninę, kur buvo aprūpinta visais sakramentais ir neišlaikiusi apdegimo žaizdų ligoninėje mirė. Buvo pašarvota savo namuose ir rugpiūčio 19 d. buvo palaidota.

Liko sūnus Guillermo ir duktė Marija Bernatavičiūtė de Andrejevic su vyru ir vaikučiu.

MIRĖ JONAS ŽYDONIS

Rugpiūčio mėn. 15 d. Argerich ligoninėje nuo širdies smūgio mirė Jonas Zydonis. Velionis buvo gimęs 1902 m. liepos mėn. 2 d. Pušaloto par. Panevėžio apskrityje.

Argentinon atvyko 1928 metais ir beveik visą laiką tarnavo ponų namuose. Velionis Argentinoje paliko pusbrolį su šeima, o Lietuvoje 5 broliai ir 2 seserys.

Laidotuvėmis pasirūpino jo draugas Jonas Ulkė su ponais Sturevičiais, kurių namuose velionis buvo pašarvotas ir su religinėm apeigom palaidotas Sarandi kapuose rugpiūčio 16 d.

PADĖKA

Visiems geraširdžiams lietuviams, kurie aa J. Žydonį priglaudė ligoje ir mirus prisidėjo prie laidotuvių, nuoširdžiai dėkoju, ypač ponams Sturevičiams, kurių namuose velionis buvo pašarvotas. *Jonas Ulkė*

KAZIMIERAS ŽEIMYS

Liepos 26 d. Kordoboje savo brolio namuose staiga mirė Kazimieras Žeimys, sulaukęs 67 metus amžiaus. Velionis kilimo buvo iš Panevežio apskr. Argentinon atvyko 1929 m. Dirbo Bs. Aires, Berisse ir Kordoboje. Argentinoje liko brolis Povilas, švogerka Danutė Gilvydienė. Lietuvoje liko žmona Ona, trys dukterys ir du sūnūs.

A†A PRANĄ JOTAUTĄ PALAIDOJUS

1962 m. rugpiūčio 8 d. 17 val. p. K. Stankūno, p. J. Baltrušaičio ir p. F. Vaitkevičiaus dėka, a.a. Prano Jotauto laidotuvės tikrai buvo pavyzdingos visiems Villa del Dique gyventojams. Kai virš minėti asmenys, iš visos Calamuchita apylinkės savo nuosavais automobiliais suvežė tautiečius šermenysna, tai vietiniai pamatę tokį lietuvių vieningumą, irgi, nuosavais autais dalyvavo laidotuvėse palydint velionį Šv. Kazimiero koplyčion į kapines. Čiabūvių tarpe matėsi J. Bunivardo, M. Osella, Fl. Osella, Fr. Osella, J. Marandino, Rossi, E. Autumura ir kitų automašinos.

Velionis, 72 m. amžiaus, buvo kilęs iš Vaidulonių km. Šeduvos valsč. Panevėžio aps. Argentinon atvyko 1910 m. ir visą laiką buvo išdirbęs alaus daryklose pečkurio pareigose. Kelioliką m. buvo jau pensijoj (Jubilado) ir dėl sveikatos veik septyntuosius paskutinius metus praleido Villa del Diqueje, kur ir amžinajam poilsiui pasiliko belaukdamas artimųjų maldų ir pas save atvykimo.

Už velionį be 8, 9, 10, 12 ir 13 dienomis atlaikytų Šv. Mišių Villa del Diqueje, o Aušros Vartų bažnyčioje, Avellanedoje bus 27, 29, 30 rugsėjo dienomis ir spalio 2 d. į kurias kviečiami artimieji bei pažįstamieji dalyvauti.

MAGDALENA GALVELIENĖ

Š. m. rugpiūčio mėn. 8 d. staigiai nuo širdies smūgio savo namuose Villa Caraza mirė Mag. Galvelienė. Kilimo velionė buvo marijampolietė. Liūdesyje liko vyras *Viktoras Galvelė* ir kiti giminės. Palaidota kitą dieną Lanus kapuose.

ONA ŠEŠELGYTĖ ČESIŪNIENĖ

Š. m. liepos 31 d. sulaukusi 57 metus amžiaus Berisso mieste mirė Ona Česiūnienė. Sekančią dieną velionė buvo palaidota La Plata kapuose. Prieš 3 metus mirė velionies vyras, liko vienintelė duktė *Elena,* kuri La Platos universitete studijuoja ekonomiją.

BALYS KUČINSKAS

Š. m. liepos mėn. 30 d. Rawson ligoninėje sulaukęs 57 metus amžiaus nuo vėžio ligos mirė B. Kučinskas. Velionis kilimo buvo iš Jagelionių km., Ketališkės valsč. Trakų apskr. Argentinon atvyko 1929 m. Dirbo visą laiką audimo fabrike "Grafa". Buvo išėjęs pensijon.

Palaidotas buvo liepos mėn. 31 d. Chacarita kapuose. Liūdesyje liko žmona Antanina, duktė Hilda ištekėjusi už argentiniečio. Lietuvoje paliko brolis.

LIUDAI STRAUPYTEI - RAMANAUSKIENEI mirus, liūdesio valandoje jos vyrui Andriui Ramanauskui reiškiu gilią užuojautą.

Eduardas Čecys

— COCHERIA —
LOS CONSTITUYENTES
NUOLATINIS PATARNAVIMAS AUTAIS
Lietuviams specialiai 20 % nuolaidos
Avenida de los Constituyentes 5927
Teléfono: 52-9511 arba 53-4924

"LAIKO" SPAUSTUVĖ
Pigiai ir meniškai atspaudžia vizitines, vokus, propagandos lapelius, vestuvinius pakvietimus, Pirmos Komunijos paveikslėlius, knygas, laikraščius, žurnalus ir atlieka kitus spaudos darbus.
KREIPTIS:
Mendoza 2280 - Avellaneda - T. E. 208 - 5027

Buenos Aires Avellaneda

SESUO ANGELIKA IR SESUO ZUZANA ŠVENČIA 25 METŲ JUBILIEJŲ

Seselė Angelika, gimusi Pensilvanijoje, apie 15 metų išbuvo Argentinoje. Beveik visą laiką Avellanedos name. Tik prieš metus laiko buvo paskirta Kordobos novicijato namo viršininke. Seselė Angelika savo 25 metų vienuolinio gyvenimo jubiliejų švenčia Š. Amerikoje, Čikagoje motiniškame name.

Seselė Zuzana yra kilimo iš Baltimorės. Š Amerikoje Maryland išbuvo 21 metus ir Argentinoje 4 metus. Visą laiką buvo Avellanedos name. Seselė Zuzana dirbo virtuvėje ir daug padėjo prie FAC organizacijos — vargšų šelpimo.

Seselė Zuzana kartu su seselė Angelika savo 25 metų jubiliejų švenčia Š. Amerikoje motiniškame name. Abi pabuvusios keletą mėnesių, vėl sugrįž atgal į Argentiną.

• *Marytė Sakalauskaitė* lipdama laiptais su indais, susižeidė koją, bet dabar jau vėl darbuojasi.

Sturevičių sukaktis

Morta ir Juozas Sturevičiai švęsdami vedybinio gyvenimo 30 metų sukaktį, š. m. rugpiūčio mėn. 19 d. savo namuose suruošė jaukias vaišes, kuriose dalyvavo Sturevičių giminės bei artimieji. Vaišių metu sveikinimo žodį tarė kun. St. Saplis, Marijonų Vyresnysis, įteikdamas po simbolinę dovanėlę - lietuvišką maldaknygę.

Sturevičiai yra nuoširdūs lietuviai katalikai, kurie bendradarbiauja lietuviškame veikime ir parapijoje. Sturevičių duktė Birutė taip pat labai daug dirba su lietuvišku jaunimu prie "Birūtės" draugijos. Solemnizantams buvo sugiedota "Ilgiausių Metų".

P A D Ė K A

Visiems geraširdžiams lietuviams dalyvavusiems Aušros Vartų bažnyčioje gedulingose pamaldose už mano tėvelius per šias eilutes noriu išreikšti mano padėką. Dėkoju ponams Simanavičiams, p. Žvirblienei, kun. V. Palubinskui, kun. M. Jodkai, p. Norkienei, pp. Paršeliams, pp. Kaireliams, pp. Tunkūnams, Pijui Gudelevičiui, El. Jasinevičienei ir kitiems maldose prisiminusiems mano tėvelius.

Elytė Vasiliauskaitė
ir Vincas Dudek

APOLINARO NAUJOKO IŠLEISTUVĖS

Rugpiūčio mėn. 11 d. Pijus Sakalauskas savo svetainėje suruošė Ap. Naujokui, išvykstančiam Š. Ameriką išleistuvių vaišes, kurių metu skambėjo lietuviškos dainos.

Ta proga atsisveikinimo žodį tarė "Laiko" administratorius Pijus Gudelevičius, Aušros Vartų klebonas kun. Vyt. Palubinskas, "Arg. Liet. Balso" redaktorius K. Norkus, Vladas Deveikis, pats šeimininkas Pijus Sakalauskas ir kiti, kuriems padėkojo išvykstantysis — Ap. Naujokas. Pobūvis įvyko revoliucijos apimtam įkarštyje, todėl daugelis negalėjo į šias vaišes atvykti, nes nebuvo susiekimo priemonių.

▪ *Stasė Kanapinskienė* gavo iš Lietuvos liūdną žinią, kad tenai birželio 9 d. mirė jos brolis *Jonas Mikolaitis,* sulaukęs 57 metus amžiaus. Velionis liūdesyje paliko savo žmoną, dvi seseris Lietuvoje ir dvi kitas seseris Argentinoje: Stasę Kanapinskienę ir Oną Dominienę. Velionis gyveno Kalnabiržio km. Kėdainių apskrityje.

Ligoniai

• *Adolfas Miranda,* pono Kanapinsko žentas, sunkiai serga vidurių liga ir gydosi namuose.

• *Ona Zaukienė* serga ir gydosi namuose.

• *Antanas Žukauskas* guli Muñiz ligoninėje, 30 salėje, 2 lova. Lankymo valandos 15 iki 16.

Skelbimai

Nebrangiai parduodamas 5-kių kambarių mūrinis namas.

Kreiptis: *Petras Engelaitis,* Alvarez Jonte ir Necochea gatvių kampe, Florencio Varela (prie fabriko FIFA).

• Reikalinga kambarinė (mucama) ir gera virėja šveicarų šeimai Sąlygos geros. Teirautis šiuo adresu: c. Viamonte 1147, Buenos Aires, T. E. 41-7276.

• Jauna gydytoja lietuvė ieško laboratorijai buto, kuris būtų prie lietuvių parapijos ar bent Avellanedoje.

Parsiduoda namas

Geroje vietoje — dvi kvadros nuo Lietuvių Parapijos.

Kreiptis: Chile 756, Avellaneda.

PARSIDUODA NAMAS

Be nuomininkų. Su visais įrengimais ir baldais. — Kreiptis: Sargento Cabral 1749, Gerli.

Aukos Radijo Valandėlei

$ 1200 — Alfonsas Petraitis
„ 1200 — Vaclovas Rymavičius
„ 1000 — Juozas Nakutis
„ 1000 — Elena ir P. Kazlauskai
„ 100 — Juozas Deveikis
„ 100 — Leonas Muškėtas
„ 80 — Stasys Vilkišius
„ 50 — Juozas Deveikis (s)
„ 50 — Damutė Zablockienė
„ 40 — Alfonsas Leščinskas

"Radijo Valandelės" vadovybė nuoširdžiai dėkoja.

AUKOS "RAMBYNUI"

$ 1200 — Vaclovas Rymavičius
„ 1200 — Alfonsas Petraitis

"Rambyno" ansamblis nuoširdžiai dėkoja.

"RADIJO VALANDELĖ" ATIDĖJO ŠVENTĘ

Dėl neramumų kilusių krašte, numatytas padėkos Vakaras rugpiūčio mėn. 11 d. negalėjo įvykti. Šis vakaras yra atidedamas ligi spalio mėn. 6 dienos (šeštadienio).

Programoje pasirodys Argentinos Lietuvių Meno Mėgėjų Būrelis, vadovaujant žinomam artistui Kvirinui Runimui, kuris suvaidins dviejų veiksmų linksmą komediją "Vargšas Tadas". Toliau pasirodys jaunimo kvartetas, vadovaujamas p. Alf. Petraičio.

• *Muzikas Vaclovas Rymavičius* sustiprėjęs po ilgesnės ligos vėl pradėjo su Šv. Cecilijos choru repeticijas, kurios vyksta sekmadieniais tuoj po sumos ir šeštadieniais 7 val. vakaro. Visi choristai prašomi kuo skaitlingiau repeticijose dalyvauti.

• *Kun. A. Senkus,* kuris gyvena Brooklyne, dalyvavo Romoje emigrantų kongrese (rugpiūčio 7-10 dienomis) ir grįždamas užsuko į Argentiną aplankyti savo brolį, su kuriuo jau virš 30 metų kaip nesimatė. Paviešėjęs pas savo brolį kiek laiko per Braziliją vėl išvyko atgal į Š. Ameriką.

• *Vytautas Dijokas su žmona ir sūnum Jonuku* rugpiūčio mėnesio 23 d. išskrido į Š. Ameriką nuolatiniam apsigyvenimui. Ponai Dijokai sustos apsigyventi Čikagoje. Argentinoje pp. Dijokai išgyveno 15 metų.

• *Kun. Kaz. Černiauskas* buvo keletai dienų atvykęs iš Rosario ir sustojo Aušros Vartų parapijoje, iš kur aplankė visą eilę senų pažįstamų, bei sutvarkė kaikuriuos reikalus Buenos Aires mieste.

• *Pramonininkas Vladas Deveikis* savo įmonės reikalais rugpiūčio mėn. 20 d. lankėsi Rosario mieste.

• *Barbora Lisauskienė,* kuri buvo atvykusi iš Montevideo, praleido savaitę laiko Buenos Aires giminių ir pažįstamų tarpe. Aplankė Lujan šventovę, buvo nuvykusi į La Plata ir Berisso lietuvių koloniją.

• Rugpiūčio 18 d. 1962 m. Lietuvių Parapijos Patalpose įvyko Lietuvių B-nės Centro V-bos posėdis, kuriame buvo svarstyta Tautos Šventės minėjimo klausymas. Pasaulio Lietuvių B-nės suvažiavimas, kuris 1963 numatomas šaukti Kanadoje ir kiti einamieji reikalai.

Dr. ALBERTAS ADAMINAS
Ortopedija ir traumatologija.
(Kaulų sulužimai ir ligos)
Priima: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 16 iki 19 val. Aldecoa 935, Avellaneda, T. E. (privatus) 22-4090.
Antradieniais ir ketvirtadieniais: nuo 17 iki 19 val.: Alsina 174, Avellaneda, T. E. 22-6631.

LAIKAS
PATRIJOTINIO RELIGINIO TURINIO LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — S. Saplis. Administratorius — P. Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra; nesunaudoti — grąžinami tik autoriaus prašant. KAINA: Argentinoje metams $ 150.— administracijoje, $ 165.— namuose, Urugvajuje met. 20 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

XV Metai Nr. 306 — 1962 m. rugpiūčio mėn. 30 d

SIBIRO LIETUVAIČIŲ MALDAKNYGĖ ISPANŲ KALBOJE

Lietuvaičių Sibire parašyta maldaknygė jau yra išversta ir ispanų kalbon. Vertimą padarė kun. *Patalavičius,* kuris Madride veda lietuvišką radijo valandėlę. Maldaknygę spaudai ruošia "Laikas". Spausdinimo darbai jau pradėti. Kadangi ši maldaknygė kaip gyvas dokumentas kenčiančios lietuvių tautos bus daugumoje išdalinta dovanai, tai spausdinimo išlaidoms padengti susidarys nemaža suma pinigų. Kas iš mielų tautiečių norėtų prisidėti prie šios maldaknygės išleidimo, prie šio tikro patriotinio darbo, "Laiko" administracija bus labai dėkinga.

Iki šiol Sibiro lietuvaičių maldaknygei aukojo:

$ 5.000 — Gyv. Rožančiaus d-ja
„ 500 — Ona Šereikytė
„ 500 — Adelė ir Pranciškus Korovacki
„ 200 — Bruna ir Balys Gokai
„ 100 — Elena Buzienė
„ 100 — Teresė Aleksienė
„ 100 — Ona ir Povilas Mainioniai
„ 100 — Uršulė Gorodeckienė
„ 100 — Ignas Vaitiekūnas
„ 100 — Veronika Žekaitė
„ 100 — N. N.
„ 50 — Ona Lipinskienė
„ 50 — Ona N.
„ 20 — Verutė Šokaitė
„ 20 — N. N.
„ 10 — Simanavičienė
„ 10 — Tamulevičienė

Visiems aukojusiems, yapč Gyvojo Rožančiaus d-jai nuoširdus ačiū. *"Laiko" spaustuvė*

"LAIKO" SPAUSTUVEI SUKANKA 10 METŲ

Šiemet sukanka 10 metų nuo "Laiko" spaustuvės įsteigimo. "Laiko" spaustuvė leidžia netiktai "Laiką", bet spausdina ir lietuviškas bei ispaniškas knygas, laikraščius ir atlieka įvairius kitus spaudos darbus lietuviams su specialia nuolaida.

Ši sukaktis bus vėliau paminėta su atitinkama programa, kuri bus paskelbta vėliau laikraštyje.

NUOŠIRDI "LAIKO" PADĖKA

"Laikas" paminėjęs savo sukaktuvinę šventę, nuoširdžiai dėkoja visiems prisidėjusiems prie šios šventės pasisekimo. Ypatinga padėka tenka ponioms Brunai Barauskienei, Karolinai Krutienei, Mortai Sturevičienei, Fr. Gailiūnienei, O. Lipinskienei, Valerijai Rastauskienei už dovanas bei vaišių paruošimą; ponui Alf. Petraičiui ir jo meniniam jaunimo sąstatui už programos atlikimą, ponioms Uršulei Blumbergienei ir Albinai Šimkūnienei už solo dainas, p. Runimui bei visam jo meniniam vienetui už palinksminimą, jaunuoliams Algiui Kaibutui, Tadui Jasinevičiui ir Rapolui Paršeliui už salės papuošimą; poniai Urš. Šileikienei už parodos prižiūrėjimą; p. inž. St. Babroniui už programos pravedimą, ponams Deveikiams ir p. Šiušiui už bilietų platinimą, visiems draugijų pirmininkams gyvu žodžiu bei raštu sveikinusiems; Vincui Ratkui ir Onai Vaitkevičienei už tvarkos prižiūrėjimą ir visiems atsilankiusiems nuoširdus ačiū. *"Laiko" Red. ir Adm*

TEMPERLEY

Argentinos Lietuvių Bendruomenės Temperley skyriaus šauktas susirinkimas š. m. rugpiūčio mėn. 18 d. neįvyko dėl visiems žinomos priežąsties — *elektros šviesos trūkumo.*

Minėtas susirinkimas įvyks 1962 m. Rugsėjo mėn. 29 d. 20 val. p. Paliukėno namuose, Villa Sastre, gatvė 9, kampas 14.

Valdyba

Argen. Liet. Ben-nės Temperley Skyrius, ruošia
Tautos Dienos — 8 Rugsėjo
Vytauto Didžiojo Karūnavimo Sukakties

MINĖJIMĄ – VERMUTĄ

kuris įvyks 1962 m., rugsėjo mėnesio 29 d. 20 val. p. Palukėno namuose, Villa Sastre, gatvė 9, kampas 14.

Programa įvairi ir įdomi su daug įvairių staigmenų.

Įejimas laisva auka.

ŠVENTO KAZIMIERO LIETUVIŲ PARAPIJA ROSARIO MIESTE

Š. m. rugsėjo mėn. 15 ir 16 dienomis ruošia šventę su sekančia programa:

Šeštadienį – rugsėjo 15 d.
21 val. Teatro "Circulo", Laprida ir Mendoza kampe, įvyks

DIDELIS MENO VAKARAS,

kuriame pasirodys *"Las Voces del Litoral"* su Argentinos liaudies dainomis; *"Lagun Artean"* choras su lietuvių ir baskų dainomis ir garsus Bs. Aires šokių ans. *"Rambynas".*

Sekmadienį – rugsėjo 16 d.
10 val. Giedotos Mišios su pamokslu.
11 val. Lietuvių saliono kertinio akmens šventinimas.
12 val. Iškilmingi asado pietūs.

LIETUVIŲ CENTRO VEIKLA

Lietuvių Centras su kitomis lietuviškomis organizacijomis spalio mėn. 7 d. organizuoja Parque Pereyra

Jaunimo pikniką.

Prašome bilietus įsigyti iš anksto

Š. m. rugsėjo 22 d. 21 val. (šeštadienį) Lietuvių Centras savo patalpose Tabare 6950, Villa Lugano, ruošia

Pavasario sutikimo vermutą,

kuriame bus išrinkta pavasario karalienė. — Dalyvaus tautinių šokių ansamblis "Rambynas".

Lietuvių Centro Metinė Šventė

Lietuvių Centras, minėdamas savo 36 metų sukaktį, š. m. spalio mėn. 13 d. 21 val. savo patalpose ruošia kultūrinį paminėjimą.